

Voorzitter: E. Hillekens (GL)

Namens de raad: B. Leemhuis (GL), R. Pestman (PvdA), V. Boswijk (D66), W. Pechler (PvdD), Y. Menger (Stadspartij), H. de Waard (SP), F. Veenstra (VVD), P. Vermerris (S&S), L.

Dwarshuis (CU), E. Armut (CDA), L. van der Laan (PvH)

Namens het college: P. Broeksma (wethouder)

Namens de griffie: W. Romijn

Gemeenterekening Mobiliteit

00:14:39

Voorzitter: Lieve mensen, zoek rustig een plekje. We gaan beginnen. We hebben immers maar een uurtje voor deze sessie. Deze sessie is, zoals jullie allemaal weten, de meningsvormende sessie over de Gemeenterekening mobiliteit, programma 1.2. Zoals ik al zei, hebben we 60 minuten. Dat betekent 3 minuten per fractie en 12 minuten voor het college, exclusief de interrupties. Als jullie veel gaan interrumpen, wordt je spreektijd daar ook korter van. Ik ga u allen vragen om daar voorzichtig mee om te gaan en interrupties een vraag te laten zijn in plaats van een woordvoering. We gaan in twee termijnen werken, waarbij de eerste termijn voor politieke vragen is. Zijn er fracties met een politieke vraag? De Partij voor de Dieren?

00:15:24

de heer Pechler (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. Vorige week is de fietsbrug over de Borgsloot geopend en in de jaarrekening lezen we dat er hard wordt gewerkt aan de fietsbrug over het Slochterdiep, waarmee Meerstad eindelijk goed ontsloten wordt voor tweewielers. Inmiddels telt Meerstad al bijna 4.000 inwoners en daarmee zijn deze aanvullende fietsontsluitingen wat ons betreft rijkelijk laat, zeker vergeleken met de oplevering van de Suikerzijderoute, terwijl de eerste huizen daar nog niet eens gebouwd zijn. Ik vroeg me af hoe de wethouder terugkijkt op de timing van dat proces.

00:15:51

Voorzitter: Ik zag een hand bij GroenLinks.

00:15:54

de heer Leemhuis (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. In 2019 diende ik samen met D66, de PvdA en de ChristenUnie een motie in over foutparkeren. We zijn een aantal jaren verder en we wachten nog steeds op het effectief handhaven van foutparkeren. Ik zal ook zeggen waarom GroenLinks dat een belangrijk onderwerp vindt. Daar waar we best een stevig betaald parkeren regime hebben in onze stad en iedere inwoner van deze stad daarmee te maken heeft en keurig zoals het hoort zijn auto volgens het fiscale beleid zijn auto parkeert, kunnen veel mensen hun auto nog steeds op de stoep parkeren of op andere plekken waar ze niet mogen parkeren. Er wordt niet of nauwelijks op gehandhaafd omdat foutparkeren een lastige manier van handhaven is. Wethouder, dit is mijn elfde rekening. Het is zes jaar na die motie. Wanneer kunnen wij in deze gemeente verwachten dat foutparkeren effectief gehandhaafd wordt met de scanauto?

00:17:07

Voorzitter: Zijn er andere fracties voor de eerste termijn? De ChristenUnie?

00:17:11

de heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Student en Stad en de ChristenUnie en andere partijen hebben zich in de loop van de jaren vaak druk gemaakt over de fietsvlonders. Dat is beleid, maar mijn partij vindt dat het nog best weinig aan bod komt. Wij kwamen er laatst achter dat er ook een soort chillvlonders zijn. Onze vraag aan het college is wanneer we kunnen verwachten dat we ze meer gaan inzetten of wanneer kunnen we een voorstel aan de gemeenteraad verwachten als er extra middelen of capaciteit voor nodig is om dat te doen. Wat ons betreft draagt het echt bij aan de leefbaarheid.

00:17:54

Voorzitter: Ik zag een hand bij de Partij voor het Noorden.

00:17:56

de heer van der Laan (Partij voor het Noorden): Dank u wel, voorzitter. We zijn benieuwd naar de tussenstand met betrekking tot de reparatie of vervanging van de Vissenbrug. We hebben daar wee maanden geleden aantal vragen over gesteld en het blijft ons onduidelijk of het ding er twee of drie jaar uitligt en wat nu de tussenstand is.

00:18:16

Voorzitter: Dit is een vrij technische vraag. Misschien wilt u weten hoe het college daarop reflecteert, om het politiek voor u in te vullen?

00:18:22

de heer van der Laan (Partij voor het Noorden): Dank u wel, voorzitter. We willen graag een reactie op het aantal verkeersslachtoffers. We hadden er 290 beoogd, voor zover dat kan, maar het werden er helaas 447. Dat zijn aanmerkelijk meer verkeersslachtoffers, waarschijnlijk vooral meer fietsslachtoffers. De visie daarop horen we graag van de wethouder om dat aantal terug te brengen.

00:18:47

Voorzitter: Zijn er nog andere fracties die gebruik willen maken van de eerste termijn? We gaan naar de wethouder voor de beantwoording van de vragen die dat kort en krachtig gaat doen.

00:18:59

wethouder Broeksma: Dank u wel, voorzitter. Allereerst de fietsontsluiting van Meerstad. Soms zit het mee, soms zit het tegen en soms gaat het langzamer dan je wil. Het is wel iets wat we graag willen en in gang gezet hebben, net als Slochterdiep. U weet hoe belangrijk bij het vinden dat er vanaf het eerste moment een goede ontsluiting met het openbaar vervoer en de fiets geregeld is. De eerste paal is een haltepaal. In Meerstad hebben we dat gedaan zodat je misschien niet de eerste auto, maar in ieder geval die tweede auto zou moeten aanschaffen. Voor een fietsaansluiting geldt hetzelfde, dus waar we dat kunnen, willen we dat doen. U weet ook dat we bij de Suikerzijde eerst het fietspad hebben aangelegd voordat we de woningen gaan bouwen. Dat is de fietsaansluiting naar de binnenstad. Als u zegt dat het eerder had moeten, deel ik dat met u. We doen ons best en bij de Suikerzijde laten we dat ook zien.

00:19:52

wethouder Broeksma: Dan het foutparkeren van GroenLinks. Ik ben nu zes jaar

wethouder. Ik ken uw motie en ik trek hem ook aan. Ik deel met u dat het niet betalen op een echte parkeerplaats makkelijker gehandhaafd wordt dan foutparkeren op de stoep ernaast. Foutparkeren is verboden en daar wordt ook op gehandhaafd, maar niet per se met een scanauto. Dat dat is een kwestie van software. Elke reguliere parkeerplaats moet in het systeem gezet worden, zodat je op moment dat een auto stilstaat op een plek wat geen parkeerplaats is weet dat dat foutparkeren is en er dus gehandhaafd kan worden. Ik deel dat met u. Ik krijg regelmatig bericht dat de stappen steeds verder gezet worden en het in beeld is. Ik hoop dit nog voor het eind van dit jaar, in ieder geval voor het eind van mijn wethouderschap, voor elkaar te hebben. Als u zegt dat het best eerder had gekund, dan laat ik dat bij u. Nee, het is niet onterecht als u dat verlangt. Ik ben het met u eens.

00:21:01

wethouder Broeksma: Dan de fietsvlonders. We hebben een aantal fietsvlonders. De ChristenUnie stelde de vraag en Student en Stad deelt dat. U heeft een aantal technische vragen daarover gesteld in de carrousel. Daar heb ik op dit moment niet veel aan toe te voegen. We hebben een aantal fietsvlonders, dat loopt en mensen kunnen dat aanvragen. Als de buurt het ermee eens is, kunnen deze fietsvlonders definitief worden, dan gaat de vlonder weg en wordt het opnieuw bestraat zodat het een fietsparkeerplaats wordt voor die straat. We zoeken dan naar consensus in die straat.

00:21:33

wethouder Broeksma: Soms gebeurt het dan dat één iemand, bijvoorbeeld degene bij wie het voor de deur komt, het liever niet wil hebben. Daar worstelen we een beetje mee. Moet de consensus 100% zijn of is 51% voldoende? Moet de mening van de mensen bij wie het voor de deur komt zwaarder wegen of niet? Dat is iets waar we naar zoeken. We hebben de fietsvlonders, ze worden aangevraagd en geplaatst en in een aantal gevallen wordt het ook definitief gemaakt met een fietsparkeerplaats. De Partij voor het Noorden vraagt naar de Visserbrug. Soms heb je pech en dat is hier het geval omdat we dachten dat het een relatief eenvoudige reparatie zou zijn, maar het duurt langer. Over de huidige stand van zaken durf ik niets te zeggen, maar we kijken naar wat de Visserbrug doet en welke betekenis hij heeft in het hele mobiliteitssysteem. Hij is niet onbelangrijk bij het binnentreden van de binnenstad voor het logistieke verkeer, maar ook richting de universiteit. We kijken daarnaar, dat project loopt bij het terugplaatsen van de Visserbrug. Een andere stand van zaken kan ik op dit moment niet geven.

00:22:41

wethouder Broeksma: Een belangrijk element in ons mobiliteitssysteem het aantal verkeersslachtoffers. U heeft misschien in de begroting gezien dat ik het college het doel van het aantal slachtoffers op nul heeft gezet. Er staat nul. Dat is voor het eerst. Bij concerncontrol vinden ze daar iets van. Dat is een raar getal, maar het is wel wat we willen. Je kunt daar elk getal invullen, liever 200 of 400. Het is natuurlijk niet zo dat als we het streefgetal nog niet gehaald hebben voor extra ongelukken gaan zorgen. We willen nul, zo min mogelijk. We doen acties. We doen verkeerseducatie op lagere scholen. We kijken naar gevaarlijke situaties. We hebben die uitvraag één of twee jaar geleden gedaan. Daar hebben we ons lopen, fietsen en verkeersveiligheid programma op gebaseerd waar wij 30 miljoen in stoppen en wat

met Rijks- en provinciegelden zal aangroeien tot een totaalbedrag van 50 miljoen voor lopen, fietsen en verkeersveiligheid.

00:23:40

wethouder Broeksma: We doen ons uiterste best om de inrichting van de weg zo veilig mogelijk te maken. Het zijn individuen, mensen, auto's, chauffeurs, fietsers die uiteindelijk die het slachtoffer worden of het ongeluk veroorzaken. Het moet niet aan de weg liggen en het moet niet aan een gebrek aan educatie liggen. We vertellen de kinderen op de basisscholen wat ze moeten doen en dan hoop je dat een kind op het moment dat de situatie zich voordoet een goede keus maakt waardoor het ongeluk niet plaatsvindt. We zullen dat nooit weten. Dat is wat we doen en we streven naar nul.

00:24:20

Voorzitter: Tot zover de eerste termijn. We gaan over naar de tweede termijn. Wie wil het woord voeren? GroenLinks? U heeft nog 1 minuut en 49 seconden over, dan weet u dat alvast.

00:24:33

de heer Leemhuis (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. De Korreweg, Kerklaan, Helperzoom, Zaagmuldersweg, Dilgtweg, Lijzijde, Parkweg. Amkemaheerd, Emingaheerd, De Gaaikemastraat, de Stadsweg in Ten Boer en straten in Glimmen en Noordlaren. Ik zou graag willen dat we van sommige partijen nooit meer horen dat dit college en deze gemeente alleen maar in de binnenstad investeert, want het is een enorme lijst van plannen die nu gemaakt worden in de straten die ik noemde waarvan er geen enkele in het centrum ligt. Volgens mij is het goed om een keer te markeren dat er op grote schaal geïnvesteerd wordt in straten en wijken in deze gemeente. Daar ben ik ook heel blij om. Het is een hele mooie uitwerking van de mobiliteitsvisie en alle plannen die daaraan gekoppeld zijn.

00:25:28

de heer Leemhuis (GroenLinks): Die zijn ook heel belangrijk, want het laat zien dat we investeren in verkeersveiligheid en investeren in de reductie van CO2 door meer in te richten voor langzaam verkeer, lopen, fietsen en openbaar vervoer. Leefbaarheid, fietsen en lopen, spelen en groen, verkeersveiligheid en reductie van klimaatbelasting doen we allemaal door te investeren in veel straten in onze gemeente. Ik heb veel meer te zeggen, maar ik moet het kort houden. De Lelylijn, daar praten we over. 2024 was het jaar van hoop waarin een coalitie van PVV, VVD, NSC en BBB beweerde dat ze het Noorden en het hele land een Lelylijn zouden geven. Dat was goed nieuws. We weten inmiddels hoe betrouwbaar dat woord van deze coalitie was. Wat mijn fractie betreft is dit een heel belangrijk onderwerp waar het college en de raad zich weer eens hard voor moeten inzetten.

00:26:31

Voorzitter: Dank u wel. Voor de woordvoering is de ChristenUnie aan de beurt, u heeft nog 2 minuten en 20 seconden over.

00:26:37

de heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Ik kan tijd besparen door me grotendeels aan te sluiten bij de heer Leemhuis, die inderdaad heel keurig onderbouwt hoe wij als gemeente investeren in de hele gemeente, in allerlei straten

en wijken en niet alleen het centrum. We zijn ook blij met de maatregelen die we in het centrum nemen. Voorzitter, we zijn erg blij dat dit college met de uitvoeringsprogramma's die er liggen vol inzet, ook in lijn met onze visie, op veilige verkeerssituaties in onze gemeente. Zoveel mogelijk 30km-zones, ruimte maken voor fietsers, voetgangers en groen en ook ruimte maken voor automobilisten, maar op andere plekken dan we gewend zijn. Niet in woonstraten, maar bijvoorbeeld op de Ring Zuid, want dat is een groot compliment waard. Iedereen die ik spreek die van buiten Groningen komt en hier voor het eerst weer met de auto komt, zegt dat het hier fantastisch doorrijdt. Dat is ook te danken aan de niet aflatende inzet van dit college en deze wethouder. We hebben een prachtige autoringweg teruggekregen met een prachtig plantsoen erbij.

00:27:47

Voorzitter: Voordat u verder gaat, heeft u een interruptie van GroenLinks.

00:27:50

de heer Leemhuis (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ik onderschrijf de woorden over de zuidelijke ring helemaal. Ik ben vooral erg benieuwd of de ChristenUnie ook hoort hoe blij voetgangers en fietsers met het park en de nieuwe fietsvoorzieningen zijn. Dat is misschien nog wel mooier dan het eerste?

00:28:05

Voorzitter: De ChristenUnie?

00:28:06

de heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Er komen ook veel mensen elke dag met de auto langs die erg blij zijn dat het goed doorrijdt. Ik weet ook zeker dat er veel mensen erg blij zijn met het Zuiderplantsoen. Ik heb in die buurt gewoond. Mensen die ik nog uit de buurt spreek nu ik in Hoogkerk woon, lopen daar regelmatig langs en zijn er echt blij mee. Dat ben ik wel met u eens. Of het één zwaarder weegt dan het ander weet ik niet.

00:28:33

Voorzitter: U heeft nog een halve minuut voor de afronding.

00:28:35

de heer Dwarshuis (ChristenUnie): Voorzitter, wij maken ons wel zorgen, en dat zien we ook in de jaarrekening terug, over de toenemende snelheid van het verkeer: fatbikes, maar ook e-bikes. Dat baart ons vooral zorgen in de buurt van scholen, verzorgingstehuizen en mensen die kwetsbaarder zijn in het verkeer. Daarom zijn we ook blij met de scholenaanpak die al loopt en kijken we ook reikhalzend uit naar de fietsstrategie. Ik heb net in de eerste termijn gezegd dat we vooral ook hopen op meer inzet van de fietsvlonders en meer uitbreidingen. Mijn vraag aan het college zou zijn... Nu nemen we parkeerdruk niet meer mee als onderdeel van de aanvraag van laadpalen. Zou het ook bij fietsvlonders een goed idee kunnen zijn om dat nog meer te ondersteunen?

00:29:22

Voorzitter: Bedankt. Voor de woordvoering is Student en Stad aan de beurt.

00:29:25

de heer Vermerris (Student en Stad): Voorzitter, dank u wel. Lovender dan mijn twee

voorgangers kan ik bijna niet zijn. Ik deel de complimenten, maar ik moet ook eerlijk toegeven dat ik grote moeite heb om er nog overheen te gaan met de complimenten. Ik denk dat we echt grote stappen aan het zetten zijn op het gebied van fietsen en lopen. Wel wil ik nog twee dingen uitlichten. Net zoals mijn collega van de ChristenUnie wil ik het hebben over de fietsvlonders. We zien dat er een aantal aanvragen zijn afgekeurd vanwege de parkeerdruk. We willen de oproep delen, kijk of een hoge parkeerdruk geen eis meer kan zijn. De hoeveelheid fietsen neemt veel minder plek in dan één auto.

00:30:11

Voorzitter: Dat levert u een vraag op van de VVD.

00:30:15

de heer Veenstra (VVD): Dank u wel, voorzitter. U zegt dat we die parkeerplekken weg moeten halen en er fietsvlonders neer moeten leggen. Wat zegt u dan tegen al die automobilisten en mensen met auto's die hun auto straks niet meer kwijt kunnen?

00:30:27

de heer Vermerris (Student en Stad): Voorzitter, het is een mix van alles op de straat, maar voor ons staat de fietser - ik denk dat dat standpunt u zeker niet onbekend is - op één met de voetganger. Ik denk dat we, vergeleken met de vierkante meters die gebruikt worden, ook goed moeten kijken naar een optimale afweging tussen fiets en auto.

00:30:46

Voorzitter: Er was eerst nog een interruptie van de ChristenUnie.

00:30:49

de heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. De VVD benoemt dat auto's heel belangrijk zijn voor veel mensen en dat is ook zo. Bent u het met mij eens dat we die afweging misschien in de gemeenteraad moeten maken omdat de belangen in de buurt tussen auto's goed kunnen parkeren en fietsen goed kunnen parkeren zo kunnen botsen dat we misschien niet van mensen mogen verwachten dat ze er onderling uitkomen?

00:31:10

de heer Vermerris (Student en Stad): Ik denk dat we door middel van een motie in de gemeenteraad zeker samen kunnen kijken of er een meerderheid is voor dit voorstel. Ik wil hier absoluut over doorpraten met u. Ik zag nog een interruptie van mijn collega hier rechts.

00:31:22

Voorzitter: Ik vroeg net aan uw collega om een korte interruptie die anders is dan wat mensen al hebben gevraagd over dit onderwerp, want de heer Vermerris wilde twee punten maken.

00:31:30

de heer De Waard (SP): Dank u wel. Ik vroeg mij af of fietsparkeren op straat echt de heilige graal is. Er zijn ook veel huisjesmelkers in de stad die zelf de verantwoordelijkheid hebben dat hun huurders hun fiets kunnen stallen. Moet dat allemaal op straat?

00:31:45

de heer Vermerris (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Ik heb me in het puntenstelsel ingelezen en daarin wordt je als huurder ook extra belast als er een ingebouwde fietsenstalling is. Ik denk dat het belang van goedkope jongerenkamers ook voorop staat. Ik denk dat wij als gemeente ook moeten laten zien dat de fiets hier op straat hoort en daar zijn we trots op. Als laatste wil ik benoemen wat mij opvalt aan de parkeerbegroting. Het valt mij op dat er een groot voordeel wordt geconstateerd omdat er meer baten zijn en minder lasten. Dit valt me ook op bij de nieuwe voortgangsrapportage. Ik wil het college oproepen om goed te kijken naar hoe er begroot wordt en of dat realistischer in kaart gebracht kan worden zodat er meer structurele speelruimte is. Ik zie nu wel dat er veel incidentele speelruimte is, maar als er structurele voordelen zijn, boek die dan ook structureel in zodat we als gemeente ook kunnen bouwen aan die mobiliteitstransitie. Dank u wel.

00:32:53

Voorzitter: U bent ruim binnen de tijd, dan had ik niet zo streng hoeven zijn op uw collega om een korte interruptie te doen. Wie wil vervolgens het woord? De Partij voor de Dieren?

00:33:01

de heer Pechler (Partij voor de Dieren): Dank u wel, voorzitter. De Partij voor de Dieren kijkt tevreden terug op een mooi jaar waarin de gemeente Groningen voetgangers en fietsers verder heeft gefaciliteerd. Maar liefst drie keer meer kilometers aan straten zijn omgezet van vijftig naar dertig kilometer per uur. Gezien de cijfers van het aantal verkeersongevallen en de wetenschap dat twee derde van alle fietsslachtoffers op vijftig kilometer-wegen valt is dat geen overbodige luxe. De eerste elf deelmobiliteitshubs zijn opgeleverd, deze zorgen voor een herkenbaarder en netter straatbeeld. De Suikerzijderoute is klaar en de fysieke toegankelijkheid van het Noorderstation wordt verbeterd. Ook de snelfietsroutes de stad uit worden steeds verder uitgebreid. Vorig jaar is hard gewerkt aan de voorbereidingen van de fietsbrug over de noordelijke ring, die inmiddels is geplaatst.

00:33:41

de heer Pechler (Partij voor de Dieren): Het nieuwe deel van de snelfietsroute naar Assen is opgeleverd en de nieuwe aanknoping van het snelfietsspad naar Ten Boer bij Noorddijk is ook goed in de steigers gezet en gaat hopelijk binnenkort open. Ook is het goed om te merken dat het werkt om de taken die eerst bij de markt lagen terug in eigen handen te nemen. In een jaar tijd heeft de gemeente maar liefst 200 nieuwe laadpunten voor elektrische auto's gerealiseerd. De 35 nieuwe elektrische bussen en de nieuwe busremise van Qbuzz zijn andere wapenfeiten in de transitie naar schone mobiliteit waar we trots op zijn. Wat ons wel verrast is dat de populariteit van fietsparkeerplekken op P&R-terreinen zo explosief is gestegen naar 96%. De grens is in zicht, dus het is goed om te lezen dat het voorbereidend werk voor uitbreiding van deze stallingen al is begonnen.

00:34:25

de heer Pechler (Partij voor de Dieren): Een deel van de fors hogere bezettingsgraad komt mogelijk door het hogere gebruik tijdens de Operatie Ring Zuid en de geslaagde afronding daarvan is ook een pluim waard. Nu het hoofdstation nog en dan kunnen we allemaal weer een beetje ademen. Tot slot, voorzitter, kunnen wij

net als GroenLinks niet wachten tot de update van het parkeervakkenbestand klaar is, zodat we met de scanauto's ook op foutparkeerders kunnen handhaven. Ik spreek ongetwijfeld ook voor meer inwoners van Groningen, ik ben helemaal klaar met mensen die hun auto op de stoep pleuren omdat ze weten dat de pakkans klein is. Tot zover.

00:34:54

Voorzitter: Voor de woordvoering is het CDA aan de beurt.

00:34:58

mevrouw Armut (CDA): Dank u wel, voorzitter. Het voordeel van iets later gaan is dat er al veel nuttige dingen zijn gezegd, dat hoeft ik niet allemaal te herhalen. Ik ga wel een paar dingen herhalen, bijvoorbeeld de fietsparkeermogelijkheden. Daar begon ik namelijk vorig jaar bij de jaarrekening ook mee. Toen zei ik al dat de drukte die er op sommige plekken in de binnenstad is ons een doorn in het oog is. Ook toen benadrukte ik al dat we heel blij zijn dat er nu zicht is op meer stallingsmogelijkheden, bijvoorbeeld bij de Herestraat, maar ook bij de Westerhaven. We kunnen niet wachten tot dat ook gerealiseerd is en we inderdaad echt een stap dichterbij zijn, want het is ook heel hard nodig. Ik kan me helemaal aansluiten bij de partijen die zojuist al stilstonden bij de grote fietsparkeeroverlast en dat is voor fietsers zelf ook heel vervelend. Ook ik doe nogmaals de oproep om ook pop-up stallingen te blijven faciliteren.

00:35:50

mevrouw Armut (CDA): Voorzitter, het was bijna allemaal positief tot nu toe. Toch is er vanuit het CDA een heel groot minpunt, namelijk het betaald parkeren. Dat weet u van ons. Ik zal het niet allemaal herhalen. Helaas is er vorig jaar met een felle tegenstem van het CDA en ondanks veel voorstellen om het beter te maken een pakket parkeermaatregelen aangenomen. De ongemakken van de inwoners zijn er en dat vinden wij heel vervelend. Wij vinden echt dat het beter kan door te zoeken naar draagvlak, minder ongemak voor bezoekers, inwoners en ondernemers met redelijke tarieven. U kent onze voorstellen.

00:36:30

mevrouw Armut (CDA): Tot slot noemen we het belang van goed openbaar vervoer. Ook voor de omliggende dorpen zoals Ten Boer en de wijken, is dat heel belangrijk. Zij moeten aangesloten blijven op goede OV-netwerken. Het is goed om te zien dat er alternatief wijkvervoer wordt geregeld als dat er niet is. Op het gebied van betaald parkeren kunnen de verschillen met GroenLinks niet groter zijn. Bij het openbaar vervoer is dat anders. De heer Leemhuis benadrukte zojuist het belang van de Lelylijn en dat kan het CDA alleen maar onderstrepen, daar zijn wij het helemaal mee eens. Dat was het, voorzitter.

00:37:11

Voorzitter: U bent nog niet klaar. U heeft nog een interruptie van de heer Leemhuis.

00:37:14

de heer Leemhuis (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ik ga nog meer verschillen proberen te overbruggen, want over betaald parkeren zijn we het niet eens, maar wel over het belang van bereikbare stoepen. Is het CDA het er wel mee eens dat het belangrijk is dat foutparkerende auto's midden op de stoep waardoor mensen er niet

langs kunnen ook een belangrijke stap is en dat we hopen dat het college dat binnenkort wel zover krijgt met de handhaving daarvan?

00:37:40

mevrouw Armut (CDA): Voorzitter, begrijp ik goed dat het gaat over auto's op de stoepen?

00:37:43

de heer Leemhuis (GroenLinks): Foutparkeren.

00:37:45

mevrouw Armut (CDA): Voorzitter, het valt mij ook enorm tegen dat dat, ondanks elf jaar inzet van de heer Leemhuis en de collegedeelname, niet geregeld is. Ik weet niet wat ik daar nog aan kan toevoegen.

00:37:57

Voorzitter: U heeft een korte vervolgvraag van de heer Leemhuis.

00:37:59

de heer Leemhuis (GroenLinks): Zo ziet u maar, u heeft ook macht in de oppositie en in de coalitie valt het wel mee.

00:38:04

Voorzitter: Ik zie geen reactie van het CDA daarop. We gaan door naar de volgende woordvoering. D66?

00:38:12

de heer Boswijk (D66): Dank u wel, voorzitter. Als we kijken naar de drie hoofddoelen op het gebied van mobiliteit, zien we mooie ambities en inzet van het college. Op de meeste vlakken zijn wij het daar volmondig mee eens, dat is volgens mij geen verrassing. Hier en daar is het de vraag hoe het er nu echt voor staat. Kijken we naar het eerste doel, het stimuleren van lopen, fietsen en OV, dan valt bijvoorbeeld op dat indicatoren over de modal split of de betrouwbaarheid van het OV leeg blijven. In sommige gevallen blijkt dat te zijn omdat we die gegevens slechts één keer per twee jaar krijgen, maar in andere gevallen ontbreekt een toelichting. Dat maakt het in sommige gevallen lastig om de voortgang te volgen en dat vinden we zonde.

00:38:46

de heer Boswijk (D66): Wat we wel zien is dat het tevredenheidscijfer voor fietsen iets lager uitvalt dan beoogd, namelijk een 7,1 in plaats van de beoogde 7,5. Voor Fietsstad 050 zou dat cijfer wat ons betreft hoger moeten liggen. Er werd al gerefereerd aan de komende plannen voor de Fietsstad. We zijn heel benieuwd. Daarnaast zien we dat de bezetting van de fietsparkeervoorziening op de P&R's erg hoog ligt, de Partij voor de Dieren refereerde er al aan. Het is goed om te horen dat daar plannen voor zijn, want het kan niet zo zijn dat het gebrek aan fietsparkeerplekken op de P&R's maken dat mensen geen duurzame vervoerskeuzes kunnen maken. Dan het tweede doel, Groningen bereikbaar houden op een veilige en duurzame manier. Die bereikbaarheid van Groningen kreeg een hele belangrijke boost met het openen van de verdiepte ligging en na jaren van werkzaamheden konden we daar eindelijk overheen rijden. Daar zijn we heel blij mee.

00:39:37

de heer Boswijk (D66): De cijfers van verkeersslachtoffers kwamen al aan bod. Het laat duidelijk zien dat er nog een flinke opgave ligt om dat doel van nul slachtoffers te halen, dus daar is volgens mij werk aan de winkel. Tegelijkertijd vinden we het wel heel positief dat het omzetten van 50 naar 30km-wegen nu echt goed op gang laten lijkt te zijn gekomen, want er is fors meer gerealiseerd dan beoogd. Dat is een stap in de goede richting. Dan het derde doel, voorrang geven aan innovatieve en schone vormen van vervoer. Ook hier zien we dat de indicatoren slechts een beperkt beeld schetsen van de voortgang, bijvoorbeeld als het gaat om duurzame stedelijke logistiek of de CO2-uitstoot per reizigerskilometer.

00:40:18

de heer Boswijk (D66): Daarmee heb ik nu een paar keer stilgestaan bij het gebrek aan die indicatoren, dus ik wil graag nog wijzen op het verslag over duurzaamheidsbeleid ten aanzien van de gemeenterekening van de heer Mark Schuls, dat met ons is gedeeld via de dagmail. Ik citeer uit zijn stuk. "Ironisch genoeg zijn er dermate veel doelen gesteld dat het lijkt op een chaotische en onoverzichtelijke verkeerssituatie, waardoor onduidelijk is wat voorrang moet krijgen. Het probleem met veel doelen is dat ze niet vertaald worden naar meetbare indicatoren en indien dat wel het geval is, is er geen openbare data beschikbaar om de doelen op gemeentelijk niveau te kunnen evalueren".

00:40:50

Voorzitter: U heeft nog 20 seconden om er iets over te zeggen.

00:40:53

de heer Boswijk (D66): Dank u wel, voorzitter. Mijn fractie is heel benieuwd hoe het college deze lezing duidt. Tot slot wil ik graag nog stilstaan bij het accountantverslag, want die gaan in op het voorspellend vermogen van de begroting. Specifiek noemen zij het parkeerbedrijf waar de opbrengsten fors hoger uitvallen. Mijn fractie maakt zich daar zorgen over, want wat doen de structurele meevaller met het draagvlak? Daar maken we ons zorgen over. Hoe ziet het college dit? Dank u wel, voorzitter.

00:41:21

Voorzitter: Als u mij aankijkt tijdens uw woordvoering, krijgt u een minuut van tevoren al de waarschuwing dat u nog maar één minuut over heeft, maar dat ging in dit geval niet. Het kwam perfect uit, dat klopt. Dan de woordvoering van de VVD.

00:41:34

de heer Veenstra (VVD): Dank u wel, voorzitter. Wij kunnen ons voor een deel aansluiten bij de positieve woorden die hier elke keer worden genoemd. De VVD is blij met de verbeteringen op het gebied van mobiliteit omtrent fietspaden naar het station, wat steeds dichterbij het eindresultaat lijkt te komen. De fietsenstallingen Ring Zuid en zijn allemaal positieve dingen. Wij moeten ons helaas ook voor een deel aansluiten bij het CDA omtrent de kritische noot, vooral vanwege het betaald parkeren. Wat schetst onze verbazing? In 2024 is er 3 miljoen euro meer opgehaald door het parkeerbedrijf dan begroot. Wij horen heel graag van het college wat de plannen zijn om dit terug te gaan geven aan de automobilisten. Het lijkt onzes inziens het meest eerlijk om dat terug te geven aan de mensen die daar ook te veel voor hebben betaald.

00:42:35

Voorzitter: Dat levert, waarschijnlijk niet tot uw eigen verbazing, een aantal interrupties op. Ik zag de ChristenUnie als eerste. De rest hoeft hun hand niet meer omhoog te doen als de vraag al gesteld is. De ChristenUnie?

00:42:47

de heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Meneer Veenstra stelde de vraag aan het college wat zij daar dan mee dachten te doen, maar toen hoor ik hem later zeggen dat het teruggegeven moet worden, dus zijn standpunt is al bekend. Mijn vraag aan de heer Veenstra is of hij er, net als het CDA, van bewust bent dat de nieuwe parkeermaatregelen in januari 2025 zijn ingaan en in die zin geen onderdeel zijn van de jaarrekening en dus ook geen invloed hebben gehad op het overschot bij parkeren?

00:43:18

de heer Veenstra (VVD): Dank u wel, voorzitter. Daar zijn we inderdaad mee bekend. Ik ben ermee bekend dat deze resultaten over 2024 gaan. De parkeermaatregelen zijn er extra overheen gevoerd, dus het zal ons niet verrassen dat er dan nog meer zal worden binnen gehaald. Dat wilde ik ook nog benoemen in mijn woordvoering. Waar wordt de automobilist in Groningen mee beloond? Een nog verdere uitbreiding van het betaald parkeren, een verhoging van de tarieven en betaald parkeren op zondag.

00:43:54

Voorzitter: Er was nog een vraag van GroenLinks.

00:43:57

de heer Leemhuis (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Ik ben verbaasd over de woorden van de VVD, want de meeropbrengsten van het parkeerbedrijf, met name belparkeren, zijn juist een teken van het succes van de detailhandel in onze stad en dat steeds meer mensen graag naar Groningen komen om hier te winkelen. Is dat niet zo?

00:44:18

de heer Veenstra (VVD): Voorzitter, GroenLinks ziet het blijkbaar als een succes dat er 3 miljoen euro meer wordt opgehaald door het parkeerbedrijf dan begroot. Wij zien dat de automobilist een melkkoe is van dit linkse college.

00:44:30

Voorzitter: Er was nog een vraag van Student en Stad en daarna mag de heer Veenstra zijn betoog afmaken.

00:44:36

de heer Vermerris (Student en Stad): Voorzitter, ik hoor nu dat de auto een melkkoe is voor de kas van de gemeente, maar is de VVD zich ervan bewust wat voor melkkoe de auto is voor de openbare ruimte in onze gemeente? Bent u het niet met ons eens dat die ruimte veel efficiënter benut kan worden?

00:44:54

Voorzitter: De VVD?

00:44:56

de heer Veenstra (VVD): Dank u wel, voorzitter. Wij begrijpen dat de auto meer

ruimte vergt dan een fiets, maar ook achter elk stuur van elke auto zit een mens. Iedere automobilist heeft zelf de keuze of diegene met de auto of de fiets naar de stad toe komt. Voorzitter, de VVD ziet graag dat deze overschotten worden herinvesteed ten gunste van de automobilist, ofwel met een verlaging van de parkeertarieven of meer parkeermogelijkheden. De fiets hoort bij Groningen en goed OV is cruciaal, maar een stad waar alleen de ideale reiziger welkom is, verliest zijn aantrekkelijkheid.

00:45:39

Voorzitter: U heeft nog 20 seconden over. Er is dus nog ruimte om een interruptie van GroenLinks toe te staan. Daar schiet u zichzelf een klein beetje mee in de voet, excuus.

00:45:48

de heer Leemhuis (GroenLinks): Ik wil nog even terugkomen op mijn vraag. Is het niet zo dat wij een succesvolle binnenstad hebben waar mensen graag komen en dat er dus een groei is van bezoekers aan onze stad en we daardoor meer betaald parkeren door belparkeren hebben gekregen. Is dat juist geen teken dat de VVD blij zou moeten zijn dat onze binnenstad ondernemers zo succesvol zijn?

00:46:10

de heer Veenstra (VVD): Wij willen hier helemaal niet gaan verkondigen dat we weer moeten gaan parkeren op de Grote Markt, want dat ligt achter ons. We zeggen alleen dat de binnenstad, en de hele stad als geheel, bereikbaar moet zijn voor iedereen, of diegene nu met de fiets, auto of bus komt. De automobilist wordt onevenredig hard gestraft in deze stad. Dat is onze mening. Dank u wel.

00:46:36

Voorzitter: Daarmee bent u door uw tijd heen. Wie wil vervolgens een woordvoering doen? De Stadspartij?

00:46:46

mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, voorzitter. Er is al veel gezegd en onze fractie kan zich voor een groot deel aansluiten bij de woordvoering van het CDA en de VVD. Zo staan wij er ook in. Er zijn nog twee punten die voor mijn fractie belangrijk zijn. Allereerst de bereikbaarheid en de toegankelijkheid van de binnenstad, met name voor ouderen en mindervaliden. Wij vinden dat daar te weinig aandacht voor is. We horen te veel mensen die zeggen dat ze er niet kunnen komen. De gemeente zou daar faciliterender in moeten zijn. Wat ons betreft moeten we daar veel meer op letten en in blijven investeren. Het grote punt dat mij persoonlijk ook heel erg raakt zijn de hoge cijfers met betrekking tot de verkeersslachtoffers. Ik heb daar mijn broertje aan verloren, dus dat raakt mij persoonlijk heel erg. Als ik zie dat er vanuit de gemeente best veel wordt geïnvesteerd in campagnes en educatie en toch te maken hebben met hoge cijfers, dan vragen mij en mijn fractie zich af waar die disbalans zit die daar ogenschijnlijk uit op te maken valt.

00:48:23

Voorzitter: Dat levert u een vraag op van de ChristenUnie.

00:48:26

de heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Wat mij betreft is ook elk

ongeluk er één te veel. Tegelijkertijd weten we ook dat veel ongelukken met letsel juist plaatsvinden omdat mensen aangereden worden door een mens achter het stuur van een auto, zoals meneer Veenstra zei. Is het dan juist geen goede beweging om naast campagnes ook te kijken waar we de auto wat minder ruimte kunnen geven om het juist veiliger te maken in onze woonstraten?

00:48:55

Voorzitter: U heeft nog iets meer dan één minuut over om te antwoorden en af te ronden.

00:48:58

mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, voorzitter. Dat is deels uw visie. Ik kan u uit eigen hand vertellen dat ik ben aangereden door een fietser waarbij ik lange weken niet inzetbaar was voor de politiek en daar enorm last van had. Ik heb nog een zichtbaar litteken daarvan, dus er gebeuren zowel ongelukken door bestuurders van een auto, maar ook door bestuurders van fietsen en bromfietsen. Ik ben het daar dus niet helemaal mee eens. Wat ik graag zou willen zien is dat we onverminderd blijven investeren in educatieve lessen en dat daar genoeg aandacht voor blijft en we dat als prioriteit aanmerken omdat er te veel slachtoffers vallen. Elk slachtoffer is er één te veel. Dat was mijn bijdrage. Dank u wel.

00:50:01

Voorzitter: U had nog een vraag van de SP, die gaan we nog toelaten.

00:50:05

de heer De Waard (SP): Dank u wel, voorzitter. U had het net over meer investeren in het onderwijs, dat is een goede stap. Heeft de Stadspartij misschien nog meer ideeën over hoe dat beter kan? Misschien een ander soort les? Alleen meer geld in die lessen, of hoe moet ik dat zien?

00:50:24

Voorzitter: De Stadspartij?

00:50:26

mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Sowieso voldoende geld in de lessen, maar ik ben voorstander van elke vorm van educatie die er te bedenken valt. Als u een goed voorstel heeft, wil ik daar graag met u over spreken om dat verder uit te werken.

00:50:42

Voorzitter: Wie wil voor de volgende woordvoering? De Partij voor het Noorden? U heeft nog 2:15 minuten over.

00:50:49

de heer van der Laan (Partij voor het Noorden): Dank u wel, voorzitter. Dat is ruim voldoende. Zo positief als de burgemeester vandaag was, kan ik niet zijn. We zijn per saldo wel positief. Het kan wel, zegt mijn buurman, maar ik denk dat het niet kan. We hebben wel wat kritische punten. We noemden de Visserbrug al. Dat is een brug waar ik zelf een paar keer per week gebruik van wil maken in alle eerlijkheid. Een brug moet de wethouder toch zo op kunnen lepelen zodat die brug er over een jaar weer in ligt, maar dat kan de wethouder dus niet. Dat is wel een hele belangrijke

verbindingroute naar de binnenstad toe. Je zou er dagkoersen van moeten maken om te kijken hoe snel je een brug erin kan leggen.

00:51:39

Voorzitter: Dat levert u een vraag op van de ChristenUnie.

00:51:41

de heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Meneer Van der Laan wilde in het ene debat al bonussen uitdelen aan wethouders die goed presteren en in dit debat verwacht hij dat wethouders zelf bruggen leggen. Dat vind ik fijn. Het is goed om te horen dat hij zoveel vertrouwen heeft in dit college. Mijn vraag is of u vindt dat de nieuwe Visserbrug een fietsers- en voetgangersbrug moet worden, of dat u autoverkeer daar ook weer mogelijk wil maken en waarom.

00:52:10

de heer van der Laan (Partij voor het Noorden): We hebben daar nog geen hele uitgesproken mening over, maar het hele zware verkeer mag er sowieso wel af. Gezien de route en de beperkte alternatieven neigen wij wel naar een autoroute. Nogmaals, daar zijn we nog niet helemaal over uit. We gaan ervan uit dat de brug zo snel mogelijk wordt vervangen. Daar waar wij normaliter gewend zijn om het naar Rijkswaterstaat te brengen, hebben we het hier zelf in de hand als gemeente en kunnen we zelf wel of niet snel een brug in elkaar lassen. Althans, dat besteden we uit.

00:52:43

Voorzitter: Voordat u verdergaat, heeft u nog een vraag van GroenLinks.

00:52:46

de heer Leemhuis (GroenLinks): Als de vergelijking met Rijkswaterstaat gemaakt wordt, kan ik misschien nog een compliment van de heer Van der Laan aan het college uitlokken. De tijdelijke fiets- en loopverbinding was er bijzonder snel, zeker als je dat vergelijkt met Rijkswaterstaat. Bent u het daarmee eens?

00:53:02

Voorzitter: De heer Van Der Laan?

00:53:02

de heer van der Laan (Partij voor het Noorden): In het kader van positiviteit vandaag ben ik het volledig met GroenLinks eens. Dan nog even over het parkeren. Er wordt goed gehandhaafd. We zien die elektrische auto's door de wijk heen scheuren, maar uiteraard wel binnen de maximumsnelheid. Het is prima dat dit gebeurt, maar als er op andere gebieden ook zo goed werd gehandhaafd, bijvoorbeeld de snelheid van auto's of criminaliteit, dan zou deze stad er nog een stuk mooier uitzien. We zouden dat beleid en de handhaving voor parkeren door moeten trekken naar andere delicten.

00:53:43

Voorzitter: Heeft u een laatste uitbrander?

00:53:45

de heer van der Laan (Partij voor het Noorden): Ik ga helemaal met mijn linkerbuurvrouw mee wat betreft de bereikbaarheid van de binnenstad, want de

binnenstad is zo langzamerhand een jungle voor jongeren. Dan schaar ik mezelf ook nog een beetje onder.

00:54:01

Voorzitter: Daarmee bent u door uw tijd heen. Uw punt is gemaakt, meneer Van der Laan. We gaan door naar de volgende woordvoering. Ik heb nog twee partijen over. De PvdA wil een woordvoering doen.

00:54:15

mevrouw Pestman (PvdA): Het heeft jaren geduurd voordat de zuidelijke ringweg klaar was. Het heeft tot een hoop overlast geleid, maar nu hij geopend is en je er zo ongeveer dagelijks overheen rijdt, is het net alsof hij er altijd gelegen heeft. We hebben toch een punt van kritiek. Dat ding is nog lang niet klaar, ook al is er wel een feestje gevierd omdat de ringweg klaar zou zijn. Ik ben er de afgelopen maand al een paar keer van afgeleid omdat er nog meer werkzaamheden waren. Dat is voor mij nog te overzien, maar als je beroepshalve over de weg moet, zoals een taxichauffeur moet, is dat heel erg lastig. Er wordt door die beroepsgroep ook veel geklaagd.

00:54:51

mevrouw Pestman (PvdA): De openbare ruimte vinden wij ook belangrijk, maar wel graag met voldoende parkeerplaatsen. Dus niet alleen P&R's, maar ook parkeerplaatsen in of bij woonwijken. De nieuwe parkeertarieven en tijden hebben tot veel ophef geleid. Wij wachten de evaluatie af om te kijken of we daar iets mee moeten. Het openbaar vervoer: we blijven volop inzetten op bussen, treinen, de Lelylijn en de Nedersaksenlijn. Er komen verkiezingen aan. De kaarten worden opnieuw geschud, dus wie weet. Over de toegankelijkheid van de Grote Markt en de binnenstad voor mensen die ouder of slechter ter been zijn, leven zorgen bij onze fractie. We willen graag zien of daar iets aan te veranderen valt. Dank u wel.

00:55:36

Voorzitter: U heeft daar nog een vraag over van de ChristenUnie.

00:55:38

de heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Ik hoor ook een aantal andere partijen over die bereikbaarheid van de binnenstad, zeker voor ouderen. Dat baart ons ook wel zorgen. Mijn vraag aan de PvdA is of dat volgens de PvdA komt door het kriskras gefiets en gewandel en de drukte, of doelt de PvdA echt op de bereikbaarheid van bijvoorbeeld bushaltes?

00:56:00

mevrouw Pestman (PvdA): De bereikbaarheid ten opzichte van de bushaltes. Als je op het Zuiderdiep stopt moet je dan het stuk door de Herestraat lopen. Iemand die niks mankeert, merkt het niet eens, maar daar loopt het omhoog en dan heb je je kruit al verschoten voordat je daar bent. Misschien wil je dan ook nog eens naar de vismarkt toe. Het gaat echt om de binnenstad en de bereikbaarheid daarvan. Die mensen zijn hier al in geen tijden meer geweest, dus als ze hier zijn dan gaan ze merken dat ze omver gefietst worden. Dat klopt.

00:56:26

Voorzitter: U heeft nog een vraag van de Partij voor het Noorden.

00:56:28

de heer van der Laan (Partij voor het Noorden): Voorzitter, dank u wel. Ik heb een vraag voor de PvdA. Is de drukte aan fietsen, het kriskras door elkaar fietsen, soms op plekken waar dat helemaal niet mag, ook afschrikwekkend voor ouderen?

00:56:41

mevrouw Pestman (PvdA): Dat neem ik wel aan, maar veel mensen zijn hier nog helemaal niet geweest en hebben de vernieuwde Grote Markt nog niet eens gezien. Ze blijven weg. Het gaat ook niet eens om hele oude mensen van negentig, het zijn ook mensen van zeventig die door de drukte liever naar Leek of Roden gaan, want daar kunnen ze hun auto tenminste normaal kwijt en hebben ze dat probleem niet. Dat speelt mee. Je kan misschien eerder iets doen aan die bereikbaarheid vanaf de bushalte richting de Grote Markt dan dat je dat hele fietsverkeer weer aanpast.

00:57:14

Voorzitter: Tot zover. We gaan naar de laatste woordvoering. De SP?

00:57:17

de heer De Waard (SP): Dank u wel, voorzitter. Ik ga het heel kort houden. Er zijn veel goede dingen gezegd en veel mooie complimenten gemaakt aan het college. Ik hoop dat de wethouder ervan genoten heeft. Ik sluit me er ook helemaal bij aan.

00:57:29

Voorzitter: We gaan over naar de wethouder waar nog een aantal vragen aan zijn gesteld. U heeft nog 6:40 minuten over. De focus ligt op de vragen voordat er een beschouwing komt. Het woord is aan wethouder Broeksma.

00:57:40

wethouder Broeksma: Ik leg eerst de focus op de complimenten. Het is fijn om te horen. We doen ons best, samen met het team van ambtenaren die zich elke dag de blubber werkt, om het zo goed mogelijk voor u voor elkaar te krijgen. Het is fijn dat het gezien wordt en dat u dat waardeert. Een aantal thema's zijn genoemd, bijvoorbeeld de veiligheid. Laten we daarmee beginnen. De snelheid van fietsers wordt hoger. Het is een flinke opgave om het doel op nul te krijgen. Het doel is nul, maar we weten allemaal dat dat geen realiteit gaat zijn. De Stadspartij noemt het een soort disbalans tussen de inzet die we plegen en het aantal slachtoffers wat er is. Hoe verklaren wij dat?

00:58:28

wethouder Broeksma: Wij plegen inzet, dat klopt. Dat doen we niet zomaar, we hopen dat onze inzet leidt tot minder slachtoffers. Verkeerseducatie is bijvoorbeeld echt gerichte en bewezen educatie die helpt en waar basisschoolleerlingen echt iets aan hebben. Het is bijvoorbeeld ook voor internationale studenten die hier voor het eerst komen en soms schrikken van de grote aantallen fietsers en niet weten hoe ze zich daartoe moeten verhouden. We kijken ook bij elk ongeluk met de politie of het iets te maken heeft met de weginrichting. Is de rotonde helder genoeg? Is het fietspad voldoende afgeschermd? Wat is hier precies gebeurd? Kunnen wij iets doen aan de weginrichting? We vragen regelmatig aan mensen of ze op een digitale kaart van Groningen, waar duizenden mensen op hebben gereageerd, kunnen aanwijzen wat voor hen onveilige plekken zijn. De politie heeft de feitelijk onveilige plekken, daar zijn ongelukken gebeurd.

00:59:25

wethouder Broeksma: Bij het voorbeeld wat ik in de eerste termijn gaf over het bijna ongeluk van een kind wat dan niet plaatsvindt, draait het ook om de gevoelde onveiligheid. Waar is dat, hoe komt dat en kunnen we daar iets aan doen? Daar kijken we doorlopend naar. In het uitvoeringsprogramma lopen, fietsen en verkeersveiligheid hebben wij 30 miljoen euro klaarstaan om daarmee aan de gang te gaan en we verwachten dat er door het Rijk en de provincie nog eens 20 miljoen euro wordt bijgelegd. Dat is 50 miljoen euro voor lopen, fietsen en verkeersveiligheid. Die drie horen bij elkaar. Fietsers en wandelaars zijn de meest kwetsbaren als het daarover gaat, net als automobilisten. We hebben daar tientallen miljoenen voor om de komende jaren uit te geven. We willen het op een goede manier besteden. Ik kijk u aan, maar ik zeg het tegen iedereen.

01:00:06

wethouder Broeksma: We willen het op een goede manier besteden om het aantal slachtoffers naar nul te krijgen. Misschien waren de gegevens vertekend door de coronacrisis en waren de weggebruikers vaker thuis door het thuiswerken. We weten het niet, maar nogmaals, we werken ons de blubber om ervoor te zorgen dat het veiliger wordt. We zien ook ontwikkelingen met bijvoorbeeld verschillende snelheden van fietsen. De fatbike zie je opeens opkomen, eveneens als bakfietsen die breder zijn. Ondertussen heb je de beginnende fietser, het schoolkind dat samen met hun vader of moeder voor het eerst naar school fietst. Zij fietsen allemaal op hetzelfde fietspad, daar zijn we ons van bewust. De Korreweg is een weg met een smal fietspad waar we een fietsstraat van maken. De fietsers rijden op de straat en auto's of bussen moeten de fietser volgen, zodat we de fietsers meer ruimte geven.

01:00:58

wethouder Broeksma: We hebben zes of zeven kilometer aan wegen 30km-wegen gemaakt in plaats van 50km-wegen. We weten dat de impact van een ongeluk met dertig kilometer per uur ongeveer 90% minder is dan met vijftig kilometer per uur. Zo proberen we echt maatregelen te nemen zodat het hier veiliger wordt. We hopen dat we dat vroeg of laat ergens in die ongevalcijfers terugzien. Nogmaals, bij elk ongeluk kijken we met de politie of het aan de weginrichting ligt en of wij als wegbeheerder iets kunnen doen, bijvoorbeeld alle fietsen tegelijk op groen of alle auto's tegelijk op rood zetten. Dat is ook een manier om te zorgen dat er geen auto's op het kruispunt zijn op het moment dat je als fietser de weg oversteekt. Voor veel mensen is dat wennen, dat lijkt een beetje chaotisch. Hoe chaotischer, hoe veiliger, want je gaat steeds meer op elkaar letten en maakt oogcontact. Er zijn dan op dat moment geen auto's op het kruispunt.

01:01:51

wethouder Broeksma: Dat zijn allemaal concepten waarvan we denken dat en het aantal zware ongeluk in ieder geval terug moet brengen. Dan over de indicatoren. In het algemeen kan ik zeggen dat de meetbaarheid versus wat van belang is soms een valkuil is. Er zijn veel doelen en we meten veel. We weten ook dat we dat sommige belangrijke dingen, zoals de vraag of onze verkeerseducatie helpt, niet heel goed meetbaar zijn. Wij beseffen dat. De vele indicatoren zeggen ook iets over waar we met die hele grote groep mensen die met het verkeer bezig zijn met onze gemeente dagelijks aan werken. U heeft er een uitgebreide jaarrekening gezien. U

ziet straks ook weer een uitgebreide begroting met veel zaken waar deze club mee bezig is. Dat is onder andere de parkeerbegroting. We houden geld over.

01:02:53

wethouder Broeksma: U gelooft het misschien, maar het is niet per se onze bedoeling. Wat we willen is het parkeergedrag aanpassen en dat doen we via de portemonnee. Dat doen we door ervoor te zorgen dat de tarieven zo helpen dat er gestuurd wordt op het gedrag. Eén van de dingen die we willen is dat auto's liever onder de grond parkeren dan op straat. We willen straattarieven hoger maken dan onze parkeertarieven van de garages waar we zelf over gaan, zodat je eerder kiest voor het goedkopere tarief, bijvoorbeeld onder het Forum, dan op straat in de binnenstad. U weet dat onze tarieven in de parkeergarages niet onder de kostprijs mogen zijn, dus dat moet kostendekkend zijn. Dat betekent dat het straattarief daar iets boven zou moeten zijn.

01:03:46

wethouder Broeksma: Student en Stad heeft het over het inboeken van structurele voordelen, het is niet pas incidenteel. Dat is een terecht punt, echter weten we van tevoren niet of wij overschotten hebben. De parkeerkosten zijn voor een belangrijk deel ook ingegeven door de kapitaallasten van de parkeergarage die we in bezit hebben. Een half procent meer of minder in de rente van de banken kan al tonnen of misschien wel miljoenen schelen in ons hele kapitaal, dus dat is een onzekere factor waar we zeker rekening mee moeten houden. Het is niet zo dat we nu al weten dat we volgend jaar miljoenen over gaan houden en dat het een verrassing zal zijn. We proberen dat goed in te schatten. De accountant heeft er ook een opmerking over gemaakt en dat is ook onze reactie. We proberen de begroting versus de realisatie dicht bij elkaar te brengen. Uiteindelijk komt alles in de algemene middelen terecht en u als raad gaat over wat daarmee gebeurt. We doen daar goede dingen mee.

01:04:51

Voorzitter: Dat levert een vraag op van Student en Stad.

01:04:54

de heer Vermerris (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter, voor de duidelijke uitleg van het college. Toch valt mij op dat er bij deze voortgangsrapportage bij belparkeren bijvoorbeeld wel weer een voordeel wordt geconstateerd. Er wordt dus wel meer geparkeerd dan begroot. Ik ben wel benieuwd of er iets extra's mogelijk is, want we boeken van tevoren incidenteel al een bedrag in.

01:05:21

wethouder Broeksma: Dank u wel voor uw vraag. We hebben dit jaar veertien maatregelen ingevoerd. Sommigen gaan pas komend jaar in, bijvoorbeeld in Haren. In sommige maatregelen zit wat onzekerheid, bijvoorbeeld over de bezoekersspas. Die is voor verreweg de meeste inwoners van Groningen veel goedkoper geworden, ondanks dat sommige partijen daar een ander beeld bij hebben. Het is net ook weer geuit door het CDA dat het allemaal duurder zou geworden zijn voor de voor de bezoekers, maar dat is niet waar. Voor ongeveer 80% van de bezoekers van onze inwoners is het tientallen euro's goedkoper geworden. We weten het dus niet. De inkomsten van de bezoekersvergunning zijn enkele tonnen lager ingeschat dan de afgelopen jaren. We weten niet hoe dat uitpakt.

01:06:03

wethouder Broeksma: Ik heb u eerder gezegd dat ik in de tweede helft van dit jaar met een tussenstap wil komen over hoe wij denken dat het nu loopt. Ook daarbij zeg ik dat we een heel jaar gezien moeten hebben hoe bijvoorbeeld het bijkopen van bezoekersuren uitpakt. Het zwaartepunt vindt in de tweede helft van het jaar plaats., want dan is je eerste 150 uur op en dan ga je bijkopen. In september weten we dat nog niet, maar ik heb u eerder gezegd dat wij u daar een tussenevaluatie van gaan geven en dan kunt u daar als raad conclusies aan verbinden, want u gaat over het budget. Dan de fietsvlonders. U zegt of we de parkeerdruk niet mee kunnen nemen. Bij laadpalen wordt de parkeerdruk niet meegenomen. Bij laadpalen werkt het anders omdat de netcongestie en de beschikbaarheid van elektriciteit van groot belang is. Bij fietsvlonders willen we een totalere afweging maken dan dat. Is een simpele meerderheid in de buurt voldoende of moet het 100% zijn? Of is 90% voldoende? We weten dat niet goed, maar we kijken naar een integrale afweging waar het wel en niet goed kan.

01:07:24

wethouder Broeksma: De fietsvlonder is een voorbeeld van dat we het parkeren van of het omgaan met de fiets al een aantal jaren niet zo serieus nemen als het autoverkeer in de afgelopen tientallen jaren. Dat we goede parkeeroplossingen en goede routes hebben waar de fietsers goed en veilig kunnen rijden, dat we op een goede manier kijken naar hoe de fiets een totaal serieus vervoersmiddel is, met alle impact die dat heeft en alle maatregelen die je daarbij moet nemen. Dan de Visserbrug. Het college wordt regelmatig bijgepraat, maar ik ben niet de wethouder van de Visserbrug, dat is collega Wijnja. Ik volg het op enige afstand, want ik ben betrokken bij wat het betekent voor mobiliteit, maar ik weet niet hoe ver het staat met de reparatie van die brug.

01:08:12

wethouder Broeksma: Dan nog de Ring Zuid. Het is inderdaad nog niet klaar. Op 1 september is het hoofdwegennet van de Ring Zuid afgerond. Er gebeuren nog dingen met het onderliggend net. Nu hebben we ook werkzaamheden in de Spoorzone. Zeker een Verlengde Lodewijkstraat op dit moment veel aan de hand, en dat betekent nog steeds dat je moet omrijden. Voor taxi's is dat lastig. Ik weet dat zij onderling contact met elkaar hebben over waar ze wel en niet langs kunnen. Het is lastig voor al onze inwoners en op enig moment is het allemaal voorbij. Tot zover, voorzitter.

01:08:47

Voorzitter: Dank u wel. We gaan afronden. Zijn er partijen die moties of amendementen overwegen op de rekening? De VVD, heeft u een korte toelichting zodat de rest van de partijen weten waar ze aan toe zijn?

01:08:57

de heer Veenstra (VVD): We overwegen een motie omtrent de parkeertarieven. We weten nog niet helemaal hoe die motie eruit gaat zien.

01:09:04

Voorzitter: De Stadspartij? Ik herhaal het even via de microfoon voor de notulen voor mensen die het terugkijken. Het gaat om een eventuele educatiemotie. Student en Stad?

01:09:17

de heer Vermerris (Student en Stad): We overwegen een motie over fietsvlonders, om te kijken naar de parkeerdruk en de chillvlonders met bankjes en dat soort zaken.

01:09:29

Voorzitter: Denk er even over na of dat een rekeningmotie of een voorjaarsbriefmotie is. Ik rond deze sessie af. Ter herinnering: inwoners in gesprek met de raad is nu gelijk hierop volgend en dat zal plaatsvinden in de B&W-kamer, voor de mensen die daar aanwezig willen zijn. Ik wens u voor de rest een hele fijne avond.